

RHINO NEWS

Hoera, een meisje!

Babygeluk in het Mkomazi Game Reserve. Neushoornvrouwtje Rose is voor de tweede keer moeder geworden, ook deze keer van een meisje. Op 22 februari 2009 werd het pasgeboren neushoortje voor het eerst gezien in het reservaat; zij was op dat moment waarschijnlijk tien tot twaalf dagen oud.

Moeder en dochter maken het goed en zien er gezond uit. De geboorte van de kleine heeft voor vele blijde gezichten gezorgd in het Mkomazi Game Reserve. Toen Rose beviel van haar eerste dochter, voorspelde Tony Fitzjohn: "Als neushoorns zich eenmaal voortplanten, gaan ze vaak door." De inwoners en verzorgers in Mkomazi zijn dolgelukkig dat dit inderdaad zo blijkt te zijn.

Jonah is de vader van het neushoornmeisje dat nog een naam moet krijgen. Kersverse vader Jonah verwekte eerder bij neushoornvrouwtje Lee een zoontje: Hashim. Moeder Rose kreeg eerder met Elvis, die inmiddels helaas overleden is, een dochter: Suzi genaamd.

In het Mkomazi Game Reserve zijn nog twee neushoornvrouwtjes zwanger. Dus binnenkort kunnen we meer babynieuws verwachten!

Rose met haar pasgeboren dochtertje.

Documentaire over Mkomazi al gezien?

Sinds een halfjaar is de documentaire *To Ride with Rhino's*, over de belevenissen van Tony Fitzjohn, zijn familie en de neushoorns in het Mkomazi Game Reserve, gratis te bekijken op www.rhino-club.nl. Nog niet gezien? Ga dan snel naar de site en bekijk deze indrukwekkende documentaire.

'Bertus heeft al vele harten gestolen'

Goed nieuws uit Diergaarde Blijdorp! Vorig jaar werd daar op 14 juli het Indiase neushoortje Bertus geboren en het kleintje groeit als kool! Hij is nu dubbel zo groot als toen hij werd geboren.

gaarde Blijdorp. "Daar rende hij heel hard achter zijn moeder aan. Dat was een erg komisch gezicht. Je ziet dat zijn moeder dol op hem is en ze zijn eigenlijk altijd samen."

Sinds de allereerste dag gaat het heel goed met Bertus en is hij onafscheidelijk van zijn moeder Namaste. Bertus is het vijfde kalfje van de trotse moeder. Namaste schonk eerder al het leven aan drie zonen en een dochter. Bertus is vernoemd naar een van zijn verzorgers, Bertus Marelis, die dit jaar met pensioen gaat.

"Bertus is heel vrolijk en speelt afgelopen zomer al snel buiten", zo vertelt Martine van Roon van Dier-

Neushoornpeuter Bertus is zeer populair bij bezoekers. "Er komen nog altijd veel bezoekers naar hem kijken", vertelt Van Roon enthousiast. "Blijkbaar heeft hij vele harten gestolen! Blijdorp is heel gelukkig met deze jonge neushoorn."

Aantal Afrikaanse zwarte neushoorns neemt toe

Het aantal Afrikaanse zwarte neushoorns neemt toe, zo meldt natuurbeschermingsorganisatie IUCN. In totaal zijn er nu meer dan 21.000 Afrikaanse neushoorns. Helaas gaat het slechter met de noordelijke witte neushoorn. Die is zo goed als uitgestorven. Het aantal Afrikaanse zwarte neushoorns is toegenomen van 3.730 in 2005 naar 4.180 in 2007. Het aantal witte neushoorns is gegroeid van 14.540 in 2005 naar 17.480 in 2007.

Ook al groeit het aantal neushoorns nu weer langzaam, sinds 1970 is de neushoornpopulatie in de wereld met 90% procent geslonken. Na miljoenen jaren wordt de neushoorn nu met uitsterven bedreigd. Stropers vormen de grootste bedreiging voor het voortbestaan van de neushoorn. Zij azen op de hoorns van de dieren, die zij voor veel geld verkopen. Door stroperij is bijvoorbeeld de populatie noordelijke witte neushoorns sterk teruggelopen. De noordelijke witte neushoorn, een ondersoort, komt nu alleen nog maar voor in Kongo. In 2006 zijn er nog maar vier noordelijke witte neushoorns gezien.

Kenia wil meer neushoorns in het wild

Voor het eerst in 25 jaar hebben Keniaanse natuurbeschermers in gevangenschap geboren zwarte neushoorns uitgezet in het wild. De natuurbeschermers willen de in het wild levende populatie in Kenia drastisch uitbreiden. Het doel is om de populatie te laten groeien naar 2.000 neushoorns.

Dertig jaar geleden waren er nog ruim 20.000 in het wild levende neushoorns in Kenia, maar door stroperij is dit aantal drastisch gezakt. De hoorns van de zwarte neushoorns die nu zijn uitgezet in het wild, zijn afgezaagd om de dieren te beschermen tegen stropers.

Donateur worden?

Het gaat de goede kant op met de zwarte neushoorn, maar er is nog steeds veel geld nodig voor de bescherming van deze dieren. Maak mensen in uw omgeving enthousiast en verwijs ze naar de site www.rhinoclub.nl. Al voor € 15,- zijn ze een jaar lang donateur. De donaties komen ten goede aan het Mkomazi Game Reserve in Tanzania, waar gefokt wordt met een aantal zwarte neushoorns.

Wist u dat ...

... **neushoorns al bestaan vanaf de prehistorie?** Dat is zo'n zestig miljoen jaar geleden! In die tijd waren er nog 165 soorten neushoorns, nu nog maar vijf.

... **de langste hoorn die ooit werd gemeten bij een witte neushoorn wel 1,58 meter lang was?**

... **de naam 'witte neushoorn' het gevolg is van een misverstand uit de vorige eeuw tussen de boeren en de Engelsen in Zuid-Afrika?** De boeren van Nederlandse komaf noemden de brede lijnen van het dier 'wijd'. De Engelsen verstonden dit als 'white'. De Nederlanders maakten hier weer 'wit' van.

... **neushoorns erg bijziend zijn?** Van tien meter afstand zien ze geen verschil meer tussen een mens en een boomstronk.

... **de huid van de neushoorn wel 2,5 centimeter dik kan zijn?** Zelfs olifanten hebben een dunnere huid!

... **de Javaanse neushoorn de zeldzaamste neushoornsoort is?** Daarvan leven er nog maar zo'n 60 in het wild.

... **een neushoorn een snelheid van wel 50 kilometer per uur kan halen?** Andere dieren laten de neushoorn dan ook liever met rust.

Vluggertjes werken niet bij Zimon en Saar

Het liefdesleven van pantserneushoorns Zimon en Saar houdt de gemoederen bezig in DierenPark Amersfoort. Afgelopen zomer was Saar erg geschrokken toen Zimon in al zijn onstuimigheid haar onhandig besprong. Saar zette het op een rennen en dat was het einde van de rampzalige date. Zou Saar inmiddels gewend zijn aan de opvliegende hormonen van de beoogde toekomstige papa? Zijn Zimon en Saar in de koude winterdagen lekker tegen elkaar aan gekropen of vonden ze het te fris voor nachten vol romantiek?

Nu de zon af en toe weer tevoorschijn komt en de temperatuur stijgt, hopen we op meer liefdesnieuws vanuit het neushoornverblijf. Door de kou zijn er in de winter niet veel momenten geweest dat Zimon en Saar samen buiten konden stoeien. Op deze manier gaat kindjes maken nog lang duren ...

We vragen aan hoofdverzorger Bas Aalders of we ooit nog blij babynieuws mogen verwachten. "Dat het paren niet lukte, kwam puur door het feit dat Zimon en Saar nog jong en onervaren waren. Ze zijn nu in de leeftijd dat ze kunnen paren en we merken dat ze er al handigheid in krijgen. Zimon heeft geen voorbeeld gehad en dat maakt het liefdesspel wat moeilijker voor hem. Toch zijn we ervan overtuigd dat hij zijn doel zal bereiken.

Als het weer wat warmer wordt en Saar haar cyclus heeft, zal het toch echt moeten lukken."

Zin in een verzetje

Oké, dus er is op dit moment nog geen liefdesbaby op komst. Is er in deze koude winter dan wel enige romantische actie geweest? Bas: "Zimon en Saar zijn deze winter even bij elkaar geweest, maar dat was maar van korte duur. We hoopten dat de twee zin hadden in een vluggertje. Toen dat er niet van kwam, hebben we ze weer binnengehaald. Dat vonden ze prima. Om succesvol te paren, moeten de neushoorns eigenlijk minimaal 24 uur bij elkaar zijn."

Een vrijpartij duurt al snel meer dan een uur. Het mannetje loost daarbij maar

liefst elke drie minuten (!) zaad. Maar voor heftige nachten was het de laatste tijd veel te koud. Bas: "Als het min vijf is, hebben we liever niet dat de dieren naar buiten gaan. Overigens, als je de dieren niet bij elkaar zet als ze opgewonden zijn, dan worden ze heel chagrijnig."

Gemiddeld hebben pantserneushoorns iedere 60 tot 65 dagen een cyclus. Hoe zit dat bij Saar en hoe merk je dat ze er zin in heeft? Bas: "Saars cyclus is heel onregelmatig. Soms heeft ze om de twintig dagen een cyclus en de andere keer slaat ze hem over. We kunnen daarom niet voorspellen wanneer we Zimon en Saar weer bij elkaar zetten. Het is voor ons dus gewoon afwachten en Saar goed in de gaten houden. Als Saar slijm verliest, begint te fluiten en urine

Lovestory

In 2004 kwam Saar uit Madrid over naar DierenPark Amersfoort, met de bedoeling om dikke vriendjes te worden met Zimon. Helaas is het de neushoorns nog niet gelukt om te paren. Eerst moest Zimon nog niks van Saar weten, maar nu lijken ze elkaar toch wel leuk te vinden. De dieren worden wat ouder en een prille liefde is aan het ontstaan. De verzorgers hopen dat er uiteindelijk een wolk van een neushoornbaby geboren wordt. Tot het zover is, moeten Zimon en Saar vooral veel oefenen.

sproeit, weten we dat het zover is." De eerste keer dat Saar ovuleerde, was drie jaar geleden. Ze was in alle staten. In het verblijf liep ze te piepen, hijgen en te sproeien. Kortom, ze was behoorlijk in de stemming. Zimon was echter nog te jong om te paren en toonde toen nog totaal geen interesse in haar. Tijdens de avondronde trof Bas een nog steeds jolige en verhitte Saartje aan, terwijl Zimon rustig in een hoekje lag te slapen.

Geboorte

Vorig jaar zomer werd in Diergaarde Blijdorp een pantserneushoorn geboren en DierenPark Amersfoort wil natuurlijk het volgende dierenpark zijn waar de ooievaar een bezoekje aan brengt. De geboorte van een neushoorn is nood-

zakelijk voor dierentuinen: via fokprogramma's komen ze aan nieuwe dieren en proberen zo ook de neushoorn voor uitsterven te behoeden. Dieren uit het wild halen is geen optie meer.

Als Zimon en Saar succesvol paren, wordt er veertien tot achttien maanden later een kleintje geboren. Daarna duurt het weer drie jaar voordat Saar vruchtbaar is. Dat is wel te begrijpen als je bedenkt dat een kleintje niet zo heel klein is. Een pasgeboren neushoorn weegt al gauw zo'n zeventig kilo! Een babyneushoorn groeit overigens niet op in een grote familie. Een week voor de geboorte wordt het oudere broertje of zusje weggejaagd door de moeder en moet deze jonge neushoorn voortaan voor zichzelf zorgen. Niet echt een *happy family* dus.

Apart liefdesnest

Als Saar haar cyclus heeft, brengen de verzorgers de dieren samen. In de zomer was het verblijf al aangepast, zodat Saar niet meer kon vluchten voor het voorspel. De muren werden beveiligd met zandzakken. Het liefdesspel van twee neushoorns gaat er namelijk nogal heftig aan toe. De hofmakerij bestaat uit een langdurige en luidruchtige renpartij, waarbij de stier achter de koe aanrent. Hierbij halen de geliefden snelheden van maar liefst veertig kilometer per uur. Zonder die zandzakken bezeren Zimon

en Saar zich, en dat is natuurlijk niet de bedoeling. Het moet wel leuk blijven tussen de zandkorrels.

“De zandzakken zijn erg onaantrekkelijk voor het publiek. We dachten dat we de zandzakken maar even nodig zouden hebben, maar het paren duurt langer dan we hadden gepland. Nu hebben we plannen voor een nieuw ‘dekperk’. Dit is een kaal perk naast het neushoornverblijf waar ze al hun aandacht op elkaar kunnen richten. Dit perk is puur en alleen voor de paring. Het is eigenlijk een soort ‘neushoornliefdesnest’”, grapt Bas.

Lekker zwemmen

Het buitenbad in DierenPark Amersfoort is met 250.000 liter water het enige bad in een Europese dierentuin waar neushoorns helemaal loskomen van de bodem en echt rondjes kunnen zwemmen. Zimon en Saar nemen dan ook regelmatig een bad. Ze zijn uitstekende zwimmers en houden zo hun huid soepel en gezond en vrij van parasieten.

Zwemmen is wel een smerig zaakje: neushoorns hebben namelijk de neiging om hun geur te verspreiden door middel van hun ontlasting. Zo bakenen ze hun territorium af. Om het zwembad schoon te houden, zijn in 2001 dertig graskar-

pers in de het bad losgelaten. Deze poep etende (!) vissen zorgen op natuurlijke wijze voor de zuivering van het water. Dat is nog eens recycling!

Vrijkaartjes voor Zimon & Saar!

Benieuwd of het Zimon en Saar toch lukt een kindje te krijgen? Bezoek de neushoorns dan snel. Suzuki geeft vijf keer twee toegangskaarten weg aan de lezers van *Suzuki Way of Life*. Lees het artikel over Zimon en Saar goed door, beantwoord onderstaande vraag en maak kans op twee vrijkaartjes!

Vraag: hoe hard kunnen neushoorns rennen tijdens hun liefdesspel?

Mijn antwoord: km/uur.

Naam: _____

Adres: _____

Postcode en woonplaats: _____

Telefoonnummer: _____

E-mailadres: _____

Vul het antwoord in, knip de bon uit en stuur deze vóór 30 juni 2009 naar: *Suzuki Way of Life*, Prijsvraag Zimon & Saar, Postbus 77, 4130 EB Vianen (Utrecht).

De kaarten zijn geldig tot en met december 2009. De kaarten zijn niet inwisselbaar voor contanten. Per huishouden mag één keer worden deelgenomen. Over de uitslag kan niet worden gecorrespondeerd.

Mail uit Mkomazi

Lucy Fitzjohn woont samen met haar man Tony, hun kinderen en hun dieren in het Mkomazi Game Reserve. Voor de Suzuki Rhino Club beschrijft Lucy wat zij meemaakt in de Afrikaanse wildernis.

Groot nieuws: neushoornvrouwtje Rose is bevallen van een meisje en nog twee vrouwtjes zijn nu zwanger, dat belooft dus veel goeds.

Helaas heb ik ook slecht nieuws. Een kalfje stierf onlangs aan een beet van een zwarte mambaslang. Daar kwamen we achter na de autopsie in het Tanzanian Wildlife Research Institute. We konden die beet helaas niet voorkomen, maar we waren allemaal geschokt door het verlies van de kleine.

Wij zijn hier in het Mkomazi Game Reserve omdat we willen voorkomen dat de neushoorn uitsterft. Dankzij onze hardwerkende en loyale medewerkers en de steun van Suzuki Rhino Club kunnen we hier echt iets betekenen voor deze prachtige dieren. De neushoornpopulatie die wij onder onze hoede hebben, momenteel zijn dat er negen, moet ten minste groeien naar twaalf dieren, zodat het voor hen mogelijk wordt om zonder onze hulp te overleven en zich te vermenigvuldigen.

Met de komst van de nieuwe neushoorns moet het reservaat nodig uit-

gebreid worden. De neushoorns die er nu wonen hebben hun territorium afgebakend. Als nieuwe neushoorns in een bestaand gebied worden uitgezet, geeft dat strubbelingen met de neushoorns die er al jaren wonen. Daarom moet het reservaat worden vergroot. Dat zorgt ervoor dat de neushoorns meer ruimte en minder stress hebben. Neushoorns zijn solitaire dieren en leven het liefst alleen of in kleine groepen. Met de uitbreiding zal er ook meer water zijn voor de neushoorns, die dagelijks honderd liter water drinken en de meertjes gebruiken om in te zwemmen.

De Suzuki Rhino Club doneerde onlangs drie nieuwe terreinwagens, die nu onderweg zijn naar Mkomazi, twee speciaal voor ons gebouwde Suzuki Grand Vitaras en een Suzuki Jimny. Terreinwagens gaan hier ongeveer vijftien jaar mee. Onze oude wagens zijn aan hun laatste kilometers toe en vergen veel onderhoud. De wegen zijn hier slecht en we moeten vaak de slecht begaanbare jungle in om bij de neushoorns in de buurt

te komen. Dit is echter niet goed voor de wagens. Ik weet zeker dat de nieuwe auto's van Suzuki ons werk aanzienlijk zullen verlichten. Als mijn volgende column verschijnt, rijden we met de nieuwe wagens door Mkomazi en laten we weten hoe de auto's het doen onder deze zware omstandigheden in de rimboe.

Dankzij hulp van de Suzuki Rhino Club, Suzuki en individuele giften zijn wij in staat de neushoornopvang op een professioneel niveau te leiden. Ik kan niet genoeg benadrukken hoe dankbaar wij daarvoor zijn!

Groetjes vanuit Mkomazi!

Lucy Fitzjohn